

IGU-uutisia

Kansainvälinen Maantieteen Unionin (International Geographical Union, IGU) maailmankongressi järjestettiin tällä kerralla Soulissa, Etelä-Koreassa elokuun puolivälissä. Kongressi oli järjestyksessä 29:s, ja se houkutteli pääkongressiin toista tuhatta osallistujaa. Luku olisi ollut paljon suurempi, jos kaikki eri komissioiden edellisellä viikolla järjestämiin satelliittikongresseihin osallistuneet olisivat osallistuneet myös pääkongressiin.

Lea Houtsonen opetuskomission johtoon

Kongressin yhteydessä järjestettiin järjestön yleiskokous. Asialistalla olivat sääntöjen määräämät asiat ja vain yksi pieni tekstitarkeyksen sääntöihin. Sääntömuutos hyväksyttiin yksimielisesti ja ilman keskustelua. Äänestyksen kautta hyväksyttiin myös kaikki ehdotetut komissiot ja työryhmät (study groups). Ainoa muutos oli, että GIS-alan ehdotettu työryhmä (Commission on Geographical Information Science) muutettiin äänestyksellä komissioksi.

Järjestön suurimpiin kuuluva maantieteen opetuskomissio (Commission of Geographical Education) järjesti pääkongressia edeltävällä viikolla oman satelliittikongressinsa. Siellä Lea Houtsonen valittiin komission puheenjohtajaehdokkaaksi. Yleiskokouksen äänestyksessä Houtsonen sai lähes 40 ääntä – opetuskomissio on siten Houtsonen johdossa seuraavat neljä vuotta.

Uusi hallitus

IGU:n Soulissa valittu uusi hallitus on maantieteellisesti, kulttuureittain ja kielialueittain varsin edustava. Puheenjohtajaksi valittu Anne Buttimer on Irlannista, pääsihteeri-rahastonhoitajaksi valittu Ron Abler Yhdysvalloista, kautensa päättänyt presidentti Bruno Messerli Sveitsistä ja ensimmäinen varapresidentti Adalberto Vallega Italiasta. Muut varapresidentit ovat Nikita Glazovsky Venäjältä, Changming Liu Kiinasta, Lindisziwe Magi Etelä-Afrikasta, Jose Luis Palacio Prieto Meksikosta ja Hiroshi Tanabe Japanista sekä allekirjoittanut.

IGU:n hallinto kaksiportainen

IGU:n hallinto on kaksiportainen. Toiminnan perusta on kunkin maan kansalliskomitea, jonka virallinen edustaja käyttää ääntä yleiskokouksessa. Suomen kansalliskomitealla on oma kotisivu, josta voi käydä katsomassa eri yksiköiden edustajat ja kansalliskomitean vastuuhenkilöt. Kotisivua ylläpidetään Oulun yliopiston maantieteen laitokses-

sa, jossa siitä on taitavasti huolehtinut assistentti Ismo Kinnunen. Sivua löytyy osoitteesta <<http://terra.oulu.fi/finigu.html>>.

Toinen porras on sitten järjestön hallitus, joka valitaan yleiskokouksessa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen tehtävä on yhtäältä työskennellä tieteellisten kysymysten parissa, mikä tarkoittaa muun muassa maantieteen eri alojen kehityksen seuraamista ja osallistumista tieteelliseen keskusteluun järjestön säännöissä määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Toisaalta IGU:lla on keskeinen rooli tieteen järjestöelämässä. IGU edustaa maailman maantieteilijöitä muiden kansainvälisten tieteenalajärjestöjen suuntaan (esim. kartografia, geomorfologia jne.) ja kansainvälisten tieteen keskusjärjestöjen suuntaan (esim. International Council for Science eli ICSU, EU-rahoitus ym.). Työ näissä järjestöissä sekä yhteistyö muiden tieteenalajärjestöjen kanssa luo tilaisuuksia tieteelliselle (projektitason) yhteistyölle muun muassa rahoituksen kautta. Järjestötyön kautta IGU pyrkii myös vaikuttamaan siihen, minkälaisia kansainvälisiä tiedepoliittisia ohjelmia käynnistetään ja kuinka niiden tavoitteet määritellään.

Tieteellinen työ tapahtuu komissioissa

Näiden enimmäkseen tiedehallintoon keskittyvien hallinnollisten portaiden rinnalla toimivat tieteelliset komissiot ja työryhmät, joissa IGU:n varsinainen tieteellinen työskentely tapahtuu. Komission jäseneksi voi liittyä kuka tahansa yksinkertaisesti ilmoittamalla halukkuutensa ja yhteystietonsa komission puheenjohtajalle. Komissioiden jäseniä kutsutaan nykyisten sääntöjen mukaan termillä »corresponding member». Komissiot valitsevat keskuudestaan »hallituksen», johon kuuluu puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi kahdeksan jäsentä. Hallituksen jäseniä kutsutaan nykyäännoissa termillä »full member».

Komissioiden ja työryhmien olemassaolo päätetään IGU:n yleiskokouksessa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Yleiskokous myös päättää komissioiden ja työryhmien puheenjohtajat. Hallituksen muiden jäsenten valinta on pitkälti kunkin komission ja työryhmän oma asia, eikä siitä ole selkeitä määräyksiä säännöissä. Yleensä pidetään tärkeänä sitä, että hallituksen jäsenet ovat alansa tunnettuja tutkijoita, nauttivat komission tai työryhmän jäsenen luottamusta ja edustavat tasapuolisesti eri kulttuurialueita, kielialueita ja maanosia. Tämä ei luonnollisesti ole aina mahdollista muun muassa siksi, että kaikkialla maailmassa ei harrasteta jonkin komission tai työryhmän edustamaa tutkimus-

ta. Puheenjohtaja tekee esityksen hallituksen kokoonpanosta ja esittelee toimintaohjelman IGU:n hallitukselle, joka vahvistaa kokoonpanon omassa kokouksessaan. Tämä pyritään tekemään hallituksen ensimmäisessä varsinaisessa kokouksessa yleiskokousta seuraavan syksyn kuluessa.

Omien kokemusteni perusteella toivon, että mahdollisimman moni suomalainen osallistuisi oman tutkimusalan komission tai työryhmän toimintaan, varsinkin kun jäseneksi liittyminen on maksutonta. Kannattaa myös muistaa, että jäseneksi voi liittyä useampaan kuin yhteen komissioon ja työryhmään. Erityisesti kannustan nuoria väitöskirjan tekijöitä ja uusia tohtoreita liittymään omaan komissioonsa – mitä nopeammin onnistuu rakentamaan oman kansainvälisen verkostonsa, sitä paremmin omat tutkimushankkeet sujuvat ja on mahdollista päästä mukaan kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Mistä tietoja IGU:sta ja komissioista?

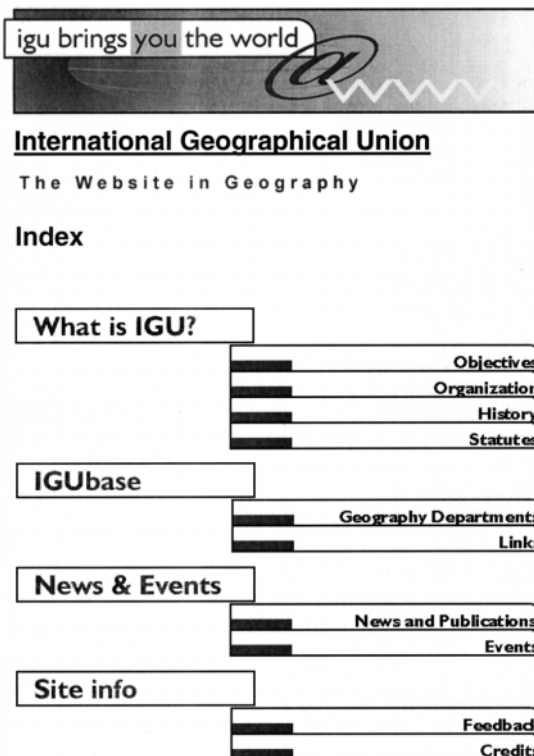
IGU:lla on oma kotisivu, jota ylläpidetään Suomen Maantieteellisen Seuran palvelimella Helsingin yliopiston maantieteen laitoksessa. Asiantuntevasta päivityksestä vastaa laitoksen atk-neuvoja Hilka Ailio ja teknisestä tuesta amanuenssi Tom Blom. Kotisivu löytyy osoitteesta <http://www.igu-net.org>. Kotisivu on päivitetty maailmankongressin jälkeen siten, että siellä on ajantasaiset tiedot hallituksesta sekä yleiskokouksen hyväksymien komissioiden ja työryhmien nimet ja puheenjohtajat. Puheenjohtajien yhteystietoja kootaan parhaillaan ja ne ilmestyvät kotisivulle heti luettelon valmistuttua (muutaman kauttaan jatkavan puheenjohtajan tiedot ovat jo paikoillaan). Myös kansalliskomiteoiden ajantasaiset yhteystiedot päivitetään niin pian kuin luettelot valmistuvat (kuva 1).

Kotisivulla on myös muuta tietoa sekä IGU:sta että maantieteestä yleisemmin. Kotisivulta löytyy esimerkiksi IGU:n säännöt, tietoja tulevista kongresseista ja linkkilista eräille hyödyllisille kotisivuille. Kotisivulla on myös luettelo maantieteen laitosten kotisivuista kaikkialla maailmassa. Tämä on valitettavasti aina osittain vanhentunut, sillä laitosten kotisivuosoitteet muuttuvat jatkuvasti. Yritämme pitää osoitteistoja ajan tasalla, mutta se on hidasta ja työlästä. Otamme mielellämme vastaan kaikki ilmoitukset virheellisistä kotisivuosoiteista, joita sivuillamme vierailevat löytävät.

Villa Celimontana – Home of Geography

Jo edellisen hallituksen aikana käynnistetty hanke pysyvän arkistointipaikan löytämiseksi IGU:n käyttöön on varmistumassa. Italian maantieteelli-

nen seura – Societa Geografica Italiana – on tarjonnut IGU:n käyttöön kaksi suurta huonetta omasta toimitalostaan. Kysymyksessä on renesanssipalatsi Palazzetto Mattei in Villa Celimontana, kauniisti entisöity suojelukohde yhdellä seitsemästä kukkulasta, joilla Rooma aikanaan rakennettiin (kuva 2). Paikka on aivan keskellä Roomaa, vain kivenheiton päässä muun muassa Kolosseumista ja Forum Romanumista – näköalat kattoterassilta ovat hienot. Ensimmäisen kolmen toimintavuoden

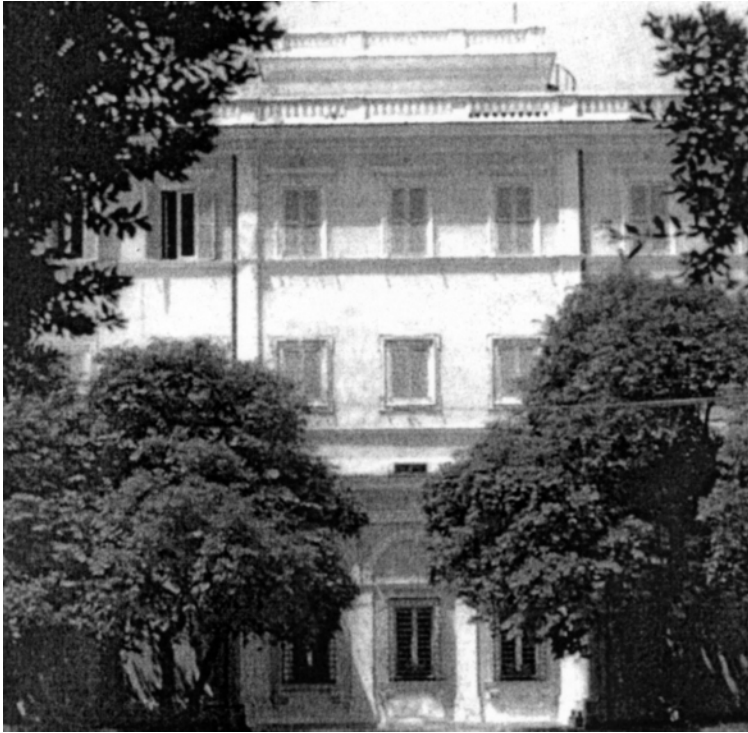

The IGU Website project was launched in 1997 and it has had its aims in providing up-to-date information about geographical resources in the WorldWideWeb. Now, upon establishing a new server and further upgrading the contents...

2000 IGU
Special Committee on
Communications and Networking

Kuva 1. Kansainvälisen Maantieteen Unionin kotisivun indeksi.

Kuva 2. Villa Celimontana Roomassa, jonne sijoitetaan IGU:n arkisto ja »maantieteen koti».

rahoituksesta vastaa valtaosaltaan Rooman kaupunki, jonka kanssa laadittu sopimus jo juuri allekirjoitettu. Juhlalliset avajaiset järjestetään marraskuussa.

Villa Celimontanaan tullaan siirtämään kaikki IGU:n arkistomateriaali, joka löytyy Royal Geographical Societyn (with the Institute of British Geographers) Lontoon toimitalosta (23 hyllymetriä) ja Bonnin maantieteen laitoksesta (viimeisten 8 vuoden aikana kertynyt arkistomateriaali). Pariisissa oleva arkiston osa jää Pariisiin, jossa se linkitetään kotisivun kautta Villa Celimontanan tulevalle arkistopalvelimelle ja Helsingin IGU-sivustoon. Kaikkea vanhaa materiaalia tuskin tullaan digitoimaan. Dokumentit laitetaan arkistopalvelimelle sitä mukaan, kun ne valmistuvat. Palvelimen perustamiseen liittyvien teknisten kysymysten selvittely on parhaillaan käynnissä.

Villa Celimontana on paljon enemmän kuin vain arkisto. Tarkoituksena on tarjota työtilat hakukaille aina, kun siihen tilojen puolesta on mahdollisuus. Kerrallaan IGU:n käytössä oleviin tiloihin voidaan sijoittaa ehkä 1–2 henkilöä. Omaa työhuonetta ei voida tarjota, vaan työskentely tapahtuu arkistotiloissa. Ajatus on vähän samanlainen kuin Villa Lantessa toimivan Suomen Rooman instituutin toimintaidea, mutta niukemmin rersurssein. Tutkijoiden käytössä on rakennuksessa ole-

va Societan yli 300 000 kirjaa ja karttaa käsittävä kokoelma.

Villa Celimontana tarjoaa myös verrattoman hienot tilat IGU:n komissioiden kokouksille. Societan hallituksen kokoushuoneeseen mahtuu enimmillään 20 ihmisen kokous ja seminaarituloihin suurimmillaan 100 henkilön tilaisuus. Myös ateriointi järjestyy ulkopuolisen catering-yrittäjän voimin. Kokousten järjestämisestä peritään korvaus, koska rakennus on suojelukohde ja sen vartiointi ja kulunvalvonta on järjestetty arvokkaan kokoelman ja rakennuksen vaatimalla turvallisuustasolla.

Tulevia kongresseja

Yksi yleiskokouksen sääntömääräisistä tehtävistä on päättää tulevien kongressien järjestämispaikat. Jo vuoden 1996 maailmankongressissa Haagissa päätettiin, että seuraava aluekongressi (regional congress) järjestetään Durbanissa, Etelä-Afrikassa vuonna 2002. Samoin Haagin maailmankongressissa päätettiin, että seuraava maailmankongressi järjestetään Glasgowssa vuonna 2004. Soulin yleiskokouksessa äänestyksen seuraavasta aluekongressista vuonna 2006 voitti Tel Aviv, ja vuoden 2008 maailmankongressista käydyn kilpailun Tunis.

Kiitokset

Haluan lopuksi kiittää Terran lukijoita tuesta, jota ilman Lea Houtsonen ja minä emme olisi tulleet valituiksi opetuskomission puheenjohtajaksi ja järjestön varapresidentiksi. Tiedän, että moni kollega on tukenut pyrkimyksiämme omissa komis-

sioissaan ja muissa kongresseissa. Lupaamme tehdä parhaamme niin IGU:n kuin suomalaisen maantieteen hyväksi.

MARKKU LÖYTÖNEN

*Maantieteen laitos,
Helsingin yliopisto*